

Debreceni Ítéltábla

Pkf.I.20.506/2024/2. szám

A Debreceni Ítéltábla kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 7.Pk.21.028/2024/9. számú végzése ellen a kérelmezett részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 7000 (hétezer) forint meg nem fizetett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a kérelmező mint felperes 2015. augusztus 31-én 9.P.20.6../2015. számon terjesztett elő keresetlevelet a D.-i Járásbíróságon, amely per 9.P.20.3../2023. számon jelenleg is folyamatban van (a továbbiakban: alapügy).

[2] A kérelmező a kérelmében 569 200 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet. Hivatkozása szerint a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. §-ának (1) bekezdésében meghatározott észszerű időtartam letelt 2020. augusztus 31-én, amelyet követően az általa 2024. július 24-ig számított eljárási szakaszig tartó 1423 napra megilleti a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet 1. §-ának (2) bekezdése szerinti napi 400 Ft.

[3] A kérelmezett az elleniratában 220 000 Ft vonatkozásában kérte elutasítani a kérelmet. Hivatkozása szerint az alapügy 2024. július 24-ig 3251 napig tartott, ebből a kérelmező 1423 napra érvényesített igényt, amelyből azonban 550 napot le kell vonni a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 484 000 Ft vagyoni elégtételt, amelyet meghaladóan elutasította

a kérelmet. Kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg a kérelmezettnek 2135 Ft „perköltséget”, az államnak pedig 2561 Ft eljárási illetéket és megállapította, hogy 14 515 Ft meg nem fizetett eljárási illeték az állam terhén marad.

[5] A határozat indokolásában – egyebek mellett – kitért arra, hogy nem volt akadálya, hogy a kérelmező igényt érvényesítsen az alapügy 2015. augusztus 31. és 2024. július 21. napjai közötti szakaszára, a kérelemhez kötöttség elve alapján azonban nem határozhatta meg a figyelembe vehető időtartamot a kérelmező által megjelölt 1423 napnál hosszabb időben, és a kérelem tartalma miatt nem ítélt meg a törvényi észszerű időtartamot meg nem haladó időszak után vagyoni elégtételt; az ellenirathoz kötöttség miatt pedig nem határozhatta meg a figyelembe vehető időtartamot 873 napnál rövidebb időben. E keretek között a végzésben részletesen megindokoltak szerint az alapügyben 2016. szeptember 6. és november 2. napjai között eltelt 58 nap, a 2019. szeptember 25. és november 19. napjai között eltelt 56 nap, és a 2022. július 7. és október 13. napjai között eltelt 99 nap levonásának volt helye a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján, azt meghaladóan a kérelmezett alaptalanul kérte levonni a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján a 2015. december 23. és 2016. január 14. között eltelt 23, a 2020. október 27. és 2021. február 18. között eltelt 115 és 2022. január 17. és 31. napjai között eltelt 15 napot, valamint a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdéseire hivatkozva a 2020. március 16. és június 24. között eltelt 101 és a 2021. április 6. és június 24. között eltelt 80 napot. Mindezek alapján 1210 napra és 484 000 Ft összegben találta alaposnak a kérelmet.

[6] A túlnyomórészt pernyertes kérelmezőnek nem volt költségigénye, akit azonban a pervesztessége arányában kötelezett a kérelmezett jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíj megfizetésére. Az illeték kérelmező terhére eső részének viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 102. §-ának (1) bekezdése alapján határozott, míg a fennmaradó illeték a kérelmezettet személyes illetékmentesség folytán a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján marad az állam terhén.

[7] A kérelmezett a fellebbezésében kérte a végzés részbeni megváltoztatását, és a marasztalásának 134 800 Ft-tal történő mérséklését, valamint a kérelmező eljárási költségben való marasztalását. Megsértett jogszabályhelyként utalva a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4), valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 95. §-ának (1), 151. §-ának (1) és 152. §-ának (2) bekezdéseire az általa részletezettek alapján változatlanul kérte levonni a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján a 2015. december 23. és 2016. január 14. között eltelt 23, a 2020. október 27. és 2021. február 18. között eltelt 115 és 2022. január 17. és 31. napjai között eltelt 15 napot, valamint a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdéseire hivatkozva a 2020. március 16. és június 24. között eltelt 101 és a 2021. április 6. és június 24. között eltelt 80 napot.

[8] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében kérte az elsőfokú végzés helybenhagyását és a kérelmezett eljárási költségben való marasztalását. Hivatkozása szerint nincs kellő indoka a kérelmezett által kért levonásnak.

[9] A fellebbezés megalapozatlan.

[10] Az ítéltábla a Pp. 389. §-a szerint alkalmazandó 370. § (1) bekezdése alapján fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzés kérelmet részben elutasító, a kérelmezettet 349 200 Ft vagyoni elégtétel, a kérelmezőt pedig 2135 Ft eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezését. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott a kérelmezett marasztalásáról, amelynek indokaival azonban az ítéltábla nem értett egyet, és amelyet az alábbiak szerint korrigál.

[11] Az elsőfokú bíróság indokolatlanul szűkítette le az általa figyelembe vehetőnek tekintett időszakot az alapügy 2020. augusztus 31. és 2024. július 24. napjai közötti időszakra. A kérelmező ugyanis a keresetlevél előterjesztésétől a még folyamatban lévő alapügy 2024. július 24-ig terjedő időszakra alapította a kérelmét és állította, hogy már az is meghaladta a Pevtv 6. §-ának (1) bekezdése szerinti 60 hónapot, illetőleg csak a Pevtv. általa tévesen értelmezett 7. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján hivatkozott arra, hogy mivel az alapügy elsőfokú eljárási szakasza 2020. augusztus 31-től meghaladja az észszerű időtartamot, az ettől számított 1423 napra illeti meg vagyoni elégtétel. Ezzel azonban csak az összecszerűség alapjául szolgáló (téves) jogértelmezését adta elő a kérelemben, amelynek ellenére az alapügy 2024. július 24-ig folyamatban volt eljárási szakaszára hivatkozott a kérelem alapjaként

[12] Az egységesült bírói gyakorlat szerint pedig (pl. BDT2024. 4752.) a vagyoni elégtétel iránti nemperes eljárásokban a bíróság csak a kérelemben meghatározott napok számához van kötve, nincs azonban kötve a marasztalás alapjaként meghatározott időszakhoz. Azt ugyanis, hogy az eljárás vagy eljárási szakasz a törvény értelmében meddig tart és abból mennyi tekinthető észszerű időnek, a Pevtv. 2. §-a és 6. §-a értelmében maga a törvény határozza meg: a számított és az észszerű időtartamot ezért a bíróságnak a felek nyilatkozatainak tartalmától függetlenül meg kell állapítania.

[13] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta ez utóbbit, amely azonban a másodfokú eljárás során pótolható volt az alábbiak szerint. Az alapügy számított időtartama 3251 nap volt: 2015. augusztus 31-től december 31-ig 123 nap, 2016-ban 366 nap, 2017-ben 365 nap, 2018-ban 365 nap, 2019-ben 365 nap, 2020-ban 366 nap, 2021-ben 365 nap, 2022-ben 365 nap, 2023-ban 365 nap, 2024. január 1-jétől július 24-ig 206 nap. Ez pedig nem vitásan meghaladta az eljárás észszerű időtartamát.

[14] A Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése szerint vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérül. A (2) bekezdés szerint ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz 15. § szerint figyelembe vehető időtartama meghaladja az észszerűnek minősülő időtartamot, a fél a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz figyelembe vehető időtartamához igazodó, kormányrendeletben meghatározott mértékű pénzbeli igényt érvényesíthet vagyoni elégtételként.

[15] Az utóbbival kapcsolatos döntés elsődlegesen annak az elbírálását jelenti, hogy a kérelmezett védekezése egyáltalán alkalmas lehet-e a céljának elérésére, a követelt összeg csökkentésére/a kérelem elutasítására. A Pevtv. 15. §-a (5) bekezdésének első mondata szerint ugyanis a bíróság a nemperes eljárásban előterjesztett kérelem és ellenirat tartalmának korlátai között mérlegeli, hogy a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező, valamint a bírósági eljárást lefolytató bíróság eljárási cselekménye, illetve mulasztása mennyiben járult

hozzá az észszerűnek minősülő időtartam meghaladásához. E szerint a mérlegelést megelőzően a kérelem és ellenirat szabta korlátokat kell megállapítani, ennek részeként azt, hogy szükséges-e egyáltalán az e korlátokon kívül eső (azaz az ügy érdemének befolyásolására alkalmatlan) hivatkozások érdemi vizsgálata (pl. Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.338/2023/2. és Pkf.I.20.319/2024/2. számú végzések). Ugyanez a végkövetkeztetése a már hivatkozott, BDT2024. 4752. számon közzétett döntésnek is: ha az eljárás figyelembe vehető időtartama a kérelmezett által kért levonások után is meghaladja a kérelemben meghatározott napok számát, úgy a vagyoni elégtételre alapot adó napok számát a fél által megjelölt időszakra esően levonni kért napok számával nem lehet tovább csökkenteni, ezért a levonások indokoltságát érdemben vizsgálni sem kell.

[16] E szempontokra figyelemmel az alapügy számított időtartama tehát 3251 nap volt. Ha ebből valamennyi, a kérelmezett által a fellebbezésben hivatkozott időtartamot ($23+101+115+80+15=334$ nap) és az elsőfokú végzés fellebbezéssel nem támadott rendelkezése szerinti időtartamot (213 nap) le kellene vonni, a figyelembe vehető időtartam 2704 nap lenne. Ez is meghaladja azonban a kérelmező által eleve érvényesített 1423 napot, ezért a fellebbezési kérelem korlátai mellett a jogvita elbírálása szempontjából semmilyen jelentősége nincs, hogy a kérelmezett által a fellebbezésben megjelölt 334 nap akármilyen mértékben levonható-e a számított időtartamból. Mindezek miatt a kérelmezett eredménytelenül támadta az elsőfokú végzés marasztaló rendelkezését az érdemi védekezésre alkalmatlan fellebbezési hivatkozásaival.

[17] Az ítéltábla ezért eltérő okok alapján hagyta helyben az elsőfokú bíróság érdemben helyes végzését a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján.

[18] A másodfokú eljárás során pernyertesnek minősülő kérelmező ugyan kérte a kérelmezett eljárási költségeiben történő marasztalását, ilyet azonban a fellebbezésre tett észrevételében nem számított fel (Pp. 81. §), ezért az ítéltábla nem rendelkezhetett a fel nem számított eljárási költség viseléséről [Pp. 82. §-ának (3) bekezdése].

[19] Az állam a Pp. 102. §-ának (1) és (6) bekezdései alapján viseli az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illetéket az illetékmentes kérelmezett helyett.

Debrecen, 2025. január 9.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró